

**NADZWYCZAJNY
XIII KRAJOWY ZJAZD DELEGATÓW
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW
*Warszawa, dnia 9 grudnia 2017 r.***

**STANOWISKO
Nadzwyczajnego XIII Krajowego Zjazdu Delegatów
Polskiego Związku Działkowców
z dnia 9 grudnia 2017 r.**

w sprawie szerszego otwierania ROD na potrzeby społeczeństwa

Ogrodnictwo działkowe w Polsce istnieje już od 120 lat. W tym czasie ogrody ewoluowały, zmieniając swój charakter i rolę, jaką odgrywają zarówno dla ich użytkowników, jak i całej społeczności lokalnej. Nadzwyczajny XIII Krajowy Zjazd Polskiego Związku Działkowców podkreśla, że idea, która przyświecała prekursorom ogrodów działkowych, jest wciąż aktualna, a ogrody nieustająco odkrywają przed nami swoje możliwości i udowadniają, jak bardzo są potrzebne i atrakcyjne także obecnie. Wiek temu najważniejszym celem ogrodów było ekonomiczne wsparcie dla rodzin. Uprawy pomagały odciążyć domowe budżety. Dziś aspekt ekonomiczny nie odgrywa już decydującego znaczenia, choć owoce i warzywa pozyskiwane z działek wciąż są cenione, np. za ich walory ekologiczne. Rola Rodzinnych Ogrodów Działkowych przestała ograniczać się już do zaspokajania potrzeb tylko ich użytkowników. Polski Związek Działkowców jest organizacją społeczną, a rodzinne ogrody działkowe są urządzeniami użyteczności publicznej, które przeznaczone są nie tylko dla działkowców, ale także dla całego społeczeństwa. Spełniają pozytywną funkcję w tworzeniu warunków życia społeczności lokalnych i działkowych rodzin, a także służą prowadzeniu szerokiej działalności na rzecz wspólnoty lokalnej. Współczesne ogrody to miejsca, gdzie w sposób niespotykany dotąd rozwijają się więzi społeczne, do czego przyczyniają się m.in. tereny wspólne w ROD, które służą jako miejsce codziennych czy weekendowych spotkań, spacerów, sportowych aktywności, ale również i dłuższego wypoczynku. Z kolei działka ma szczególne znaczenie dla integracji wielopokoleniowej rodziny, wychowania

dzieci i młodzieży, zachowania aktywności i zdrowia ludzi starszych oraz poprawy warunków bytowych rodzin.

Zjazd zauważa, że ustawa o ROD z 13 grudnia 2013 roku, w artykule 26, nałożyła na PZD niezwykle trudne zadanie polegające na prowadzeniu m.in. działalności społecznej i wychowawczej na rzecz członków PZD, ich rodzin oraz społeczności lokalnych. Nie ulega wątpliwości, że umieszczając ten zapis w ustawie, wzięto pod uwagę, iż PZD posiada w tej mierze niezwykle bogaty dorobek. Ma również szczególne możliwości i predyspozycje do realizacji pożytecznych zadań na rzecz całego społeczeństwa. Prowadzenie terenów zielonych, jakimi są ogrody działkowe, stwarza całe spektrum możliwości podjęcia wielu inicjatyw dla różnych grup społecznych. Dotyczy to zwłaszcza tych grup, które wymagają szczególnego wsparcia. Wśród nich można wymienić emerytów, rencistów, niepełnosprawnych oraz dzieci i młodzież.

Zjazd podkreśla, że realizując swoje podstawowe cele, Polski Związek Działkowców inicjuje i realizuje w ogrodach działania prospołeczne i wychowawcze. Działalność ta miała miejsce w większym lub mniejszym stopniu praktycznie od samego początku istnienia ogrodów. Formy takich działań są różnorodne. Można, chociażby wymienić kluby seniora i koła specjalistyczne w domach działkowca, działalność socjalno-edukacyjną w porozumieniu ze szkołami, współpracę z domami dziecka, małe formy wczasów dla seniorów i dzieci, przekazywanie nadwyżek plonów, a także pomoc rzeczową i finansową kierowaną przede wszystkim do najuboższych.

Zjazd przypomina, iż na początku 2016 roku PZD przyjął Otwarty Program Społecznego Rozwoju Rodzinnych Ogrodów Działkowych, w którym przewidziane zostały różne formy pracy i współpracy zarządów ROD z władzami i mieszkańcami miast w celu przybliżenia ROD społecznościom lokalnym. Wstępna ocena tego programu wskazuje, iż jest on niezwykle pozytywnie przyjmowany przez zarządy ROD i działkowców, a także bardzo dobrze oceniany przez instytucje, samorządy i mieszkańców miast. Świadczą o tym licznie tworzone w ogrodach inicjatywy, zarówno edukacyjne skierowane do dzieci przedszkolnych i młodzieży szkolnej, jak i inne tego typu zajęcia dla osób w różnym wieku. Ogrody organizują czas seniorom, tworzą przestrzeń wypoczynku i kontaktu z przyrodą podopiecznym domów dziecka, a także osobom o szczególnych potrzebach. W ogrodach organizowane są imprezy kulturalne i integracyjne, pikniki, festyny i coroczne działkowe dożynki pod nazwą „Dni Działkowca”. Podejmowana jest współpraca z domami kultury oraz innymi

placówkami i organizacjami o celach społecznych i wychowawczych. To wreszcie specjalne programy wspierające aktywność dzieci i młodzieży na terenie ogrodu działkowego - wczasy na działkach dla wychowanków domów dziecka, imprezy okolicznościowe dla najmłodszych, współpraca ze szkołami, materialna pomoc domom dziecka, a także koła młodych działkowców popularyzujące wśród dzieci i młodzieży wiedzę ogrodniczą i ekologiczną. Liczba osób, a szczególnie placówek, które korzystają z pracy społecznej aktywu PZD i ofiarności działkowców, z roku na rok zwiększa się, a w wielu miejscowościach PZD jest największą organizacją lub nawet jedyną, która niesie pomoc innym.

Zjazd uznaje, że dotychczasowa działalność struktur Polskiego Związku Działkowców związana z szerszym otwieraniem ROD na potrzeby społeczeństwa jest realizowana dobrze. Zjazd uważa, że Związek winien w dalszym ciągu skupiać się na społecznym rozwoju ogrodów działkowych, a także ich otwieraniu oraz przekształcaniu w miejsca otwarte, dostępne dla wszystkich, które są alternatywą dla miejskich parków. Dzięki temu ogrody będą jeszcze lepiej służyły miastom i całemu społeczeństwu.

Dlatego Zjazd pragnie zachęcić wszystkich swoich działaczy na różnych szczeblach struktury związkowej do włączenia się w realizację tych celów, które jasno zostały wytyczone w programie działania PZD. Zdaniem Zjazdu, przyszłość ogrodów to ich nieustający rozwój oraz dalsze wzmacnianie prężnej działalności społecznej i wychowawczej. Ponadto Zjazd wyraża przekonanie, iż ogrody muszą ewoluować w kierunku zagospodarowanej przestrzeni miejskiej przez szersze udostępnienie działek dla zaspokojenia potrzeb społeczności lokalnych. Nie ulega wątpliwości, iż należy udostępnić ROD szerszemu ogółowi, choć już dzisiaj z działek i ogrodów korzysta o wiele więcej osób niż tylko rodziny działkowców. W związku z tym PZD powinien wychodzić z szeroką informacją o możliwościach wykorzystania ogrodów oraz ich infrastruktury technicznej, przy jednoczesnym nawiązywaniu porozumienia z gminami, gdzie można szukać środków na dofinansowanie ogrodów w celu realizacji tych zadań.

Zjazd uważa także, iż Polski Związek Działkowców musi wpisywać się swoimi programami w programy gminne w zakresie ograniczania bezdomności, przeciwdziałania wykluczeniu, a także polityki senioralnej, ekologicznej i oświatowej.

Ogrody działkowe to ciągle nie do końca odkryta tajemnica, jeśli chodzi o ich znaczenie oraz możliwości, które w sobie kryją. Zjazd jest przekonany, że misją współczesnych ogrodów działkowych stała się służba społeczeństwu, by poprawiać jakość życia ludzi, by mogli oni osiągać więcej, czuć się lepiej i żyć dłużej.

**NADZWYCZAJNY
XIII KRAJOWY ZJAZD DELEGATÓW
POLSKIEGO ZWIĄZKU DZIAŁKOWCÓW**

Warszawa, dnia 9 grudnia 2017 r.

Sekretarz Zjazdu

.....

Przewodniczący Zjazdu

1.

2.